

nih restorana u zemlji, koji nadmašuje sve dosadašnje po arhitektonskoj građi i svom kapacitetu.

Restoran ima tri odjela i to veći za samoposluživanje radi potrošnje artikala u samom restoranu, manji kao prodavaona, a treći odjel kao mliječni bar.

U restoranu se mogu dobiti uz umjerenе cijene potpuni obroci sastavljeni od više ili manje mliječnih proizvoda, a to će zadovoljiti u prvom redu one, koji se moraju dijetno hraniti. U njemu je veliki izbor od oko 100 proizvoda, a među ostalim i poslastičarskih.

Ovaj restoran pridonijet će povećanju potrošnje mlijeka i mliječnih proizvoda u Zagrebu, a to će povoljno utjecati na zdravlje građana, a pogotovo omladine. **K.**

III. redovna sjednica Sekcije za Hrvatsku — 25. XI. o. g. održana je sjednica u Županji na kojoj se je raspravljalo pitanje novih cijena mliječnih proizvoda, sistema školovanja kadrova, rada lista »Mljekarstvo« i ostalo.

Zaključeno je, da se — obzirom na povišene otkupne cijene mlijeka, — zatraži korektura dosadašnjih prodajnih cijena; materijal o školovanju kadrova, da se proslijedi Udruženju, a u vezi s listom »Mljekarstvo«, da se izradi izvještaj o dosadašnjem radu, kao i prijedlog za buduće izlaženje tog lista, te da se tako pripremljeni materijal iznese na jednoj od idućih sjednica Udruženja.

F.

IZ DOMAĆE I STRANE ŠTAMPE

Demonstracija ambalaže za pakovanje prehrambenih artikala — Predstavnici talijanske tvrtke »DAREX« iz Milana su 5. XII. 1958. u predavaoni Tržnice na veliko na Žitnjaku u Zagrebu prikazali novi način pakovanja raznih prehrambenih proizvoda u vrećice od plastične mase (cryovac) pod vakuumom.

Izvoz iz FNRJ u god. 1959. — Izvoz u god. 1959. planiran je u vrijednosti od neko 520.000.000 dolara. Od toga otpada na industriju oko 330.000.000 dolara, t. j. 63%, a ostalo na poljoprivredu 190.000.000 dolara, t. j. 37%. Predviđa se nešto manji izvoz ratarskih proizvoda, dok će se povećati izvoz ostalih proizvoda, kao i stoke te stočnih proizvoda (organizirane proizvodnje).

Rezultati saveznih proizvodnih pokusa u stočarstvu — 107 proizvodnih organizacija ostvarilo je pravo na nagradu kod proizvodnje mlijeka i to 58 poljoprivrednih dobara, 39 općih poljoprivrednih zadruga, 4 seljačke radne zadruge, 3 stočarske zadruge i 3 ustanove.

Spomenute organizacije takmičile su se sa 7.608 krava i ostvarile prosječno po kravi 3.843 kg mlijeka. Najveći prosjek ostvarile su: Opća poljoprivredna zadruga Lapovo (I. takmičarska grupa) sa 30 simental-skih krava 4.827 kg mlijeka sa 3,7% masti po kravi i Poljoprivredni kombinat Beograd (Pančevački Rit), odnosno njegova uprava Glogonjski Rit sa 653 krave crveno-danske pasmine 4.628 kg sa 4,06% masti po kravi. Najviše su isporučile tovnih svinja,

odnosno svinjskog mesa PIK »BELJE«, uprava Sokolovac 5.950 tovnih svinja s prosječnom težinom od 105,8 kg ili ukupno 626,6 tona mesa, pa uprava Mirkovac 4.986 tovnih svinja s prosječnom težinom 110,3 kg, odnosno 550 tona mesa.

Nagrade takmičarima, koje će se isplatiti za ostvarene tražene rezultate iznose: za proizvodnju mlijeka 24.100.000 dinara, a za proizvodnju tovnih svinja (isporuku mesa) 77.165.000 dinara.

Ostvarene nagrade iz Fonda za unapređenje poljoprivrede NRH — Kod republičkog natjecanja u proizvodnji mlijeka ostvarile su nagrade iz Fonda za unapređenje poljoprivrede NRH ova poljoprivredna dobra:

»Žitnjak« sa 82 krave simental-ske pasmine, 3.880 lit. mlijeka sa 3,8% masti po kravi Din 500.000.—

»Raša« sa 57 krava montafonske pasmine, 4.290 lit. mlijeka sa 3,9% masti Din 900.000.—

»Ovčara«, Čepin sa 95 krava simental-ske pasmine, 3.671 lit. mlijeka sa 3,7% masti Din 500.000.—

»Belje«, Jasenovac sa 72 krave simental-ske pasmine, 3.710 lit. mlijeka sa 3,9% masti Din 500.000.—

Izgradnja mljekare u Pirotu — Sreski Poslovni stočarski savez izgradit će u Pirotu novu mljekaru. Troškovi izgradnje iznosit će oko 100.000.000 dinara, a mljekara će imati kapacitet 6.000 lit. na dan.

Regres u poljoprivredi u Saveznom proračunu u god. 1959. — Prema Saveznom proračunu koji će u god. 1959. iznositi oko 388 milijarda dinara predviđeno je za regres u poljoprivredi oko 30 milijarda.

Proizvodnja mesa i mlijeka na općedruštvenom sektoru NRH u god. 1959. — Prema predviđenom programu poljoprivredna dobra i zadružne organizacije treba, prema izvaji sekretara Sekretarijata za poljoprivredu Izvršnog Vijeća NRH druga Majstorovića, da u god. 1959. proizvedu 25.000 tona goveđeg i 40.000 tona svinjskog mesa, a samo na većim socijalističkim gospodarstvima 86.000 tona mlijeka.

U tu svrhu predložiti će se Odboru za privredu Izvršnog vijeća NRH one organizacije, kod kojih bi se proveo predviđeni plan. Pritom će se voditi računa o kapacitetima, opremljenosti i potrebnim investicionim sredstvima pojedinih organizacija, a u cilju da se minimalnim ulaganjem postigne maksimalna proizvodnja. Proizvodnja mlijeka po 1 ha krmne površine predviđa se sa 20—26.000 lit.

Pomoć za sniženje prodajne cijene kruha, mlijeka i mliječnih proizvoda — U Austriji je u državnom budžetu za god. 1959. predviđena svota od 1,6 milijarda šilinga kao pomoć za sniženje cijena kruha, mlijeka i mliječnih proizvoda (uključivo gnojiva).

Važnost mlijeka i jabuka u zimskoj prehrani — Pola litre mlijeka i pola kg jabuka po osobi na dan mogu zadovoljiti potrebu 4 važnih vitamina i 9 raznih mineralnih tvari.

Zalihe poljoprivrednih proizvoda u svijetu — Prema izvještajima FAO-a u god. 1957/58. nešto je smanjena poljoprivredna proizvodnja i to po prvi puta nakon rata. Uza sve to od kraja lipnja god. 1957. do kraja lipnja 1958. zalihe poljoprivrednih proizvoda nisu znatno promijenjene, iako se nastojalo ograničiti proizvodnju, a zalihe likvidirati. Cijeni se da stanje zaliha iznosi oko 10% od svjetske proizvodnje. Prolazno su nešto smanjene zalihe pšenice i pamuka, no stalno rastu zalihe krmnih žitarica. Iako su zalihe pšenice 4 glavnih izvoznih zemalja: USA, Kanade, Argentine i Australije krajem god. 1957/58. iznosile 90% od onih u god. 1956/57., to se smatra da će porasti, jer je bila dobra žetva u Americi. Zalihe maslaca su znatno velike. Krajem god. 1957. je zaliha maslaca za 35% bila veća od god. 1956., a povećana je u god. 1958.

Strojna mužnja u Bavarskoj — Od ukupnog broja krava 1,812.148 strojem se muzu 269.750 krava (14,9%). Broj strojeva za mužnju iznosi 22.967 (Paran).

(Deutsche Molkereizeitung)

Švedska organizacija za kontrolu proizvodnje mlijeka dobila je ovlaštenje za upotrebu posebnog žiga — Na VIII. zasjedanju Evropskog komiteta za kontrolu muznosti, održanom u srpnju god. 1958. u Luxembourg, specijalna komisija povoljno se izjasnila o stanju kontrole muznosti u Švedskoj, pa joj je priznala pravo na upotrebu specijalnog žiga. Tako je Švedska osma zemlja nakon Francuske, Nizozemske, Njemačke, Austrije, Luxembourg, Škotske i Danske koje se smiju služiti žigom kao znakom povjerenja. Specijalni žig mogu upotrebiti samo one organizacije, koje se kod kontrole muznosti pridržavaju jedinstvenih metoda propisanih po Evropskom komitetu za kontrolu proizvodnje mlijeka.

Uvođenje tetra ambalaže za mlijeko na području mljekara u Bernu — Da se povećata potrošnja mlijeka izvan domaćinstava, u poduzećima, na gradilištima i sportskim igralištima te dr., nepodesne su boce, jer nisu uvijek vraćene, pa dolazi do gubitaka. Podesnija je ambalaža, koja se jednom upotrebi, a pogotovo u radnjama za samostalno posluživanje.

Prednosti papirnate ambalaže su ove:

1. bolje se iskoristi hladnjača, t. j. može se smjestiti više mlijeka u Tetra-Pak ambalaži nego u bocama,

2. lakša je; težina politrene boce iznosi 425 g, dok težina Tetra-Pak ambalaže za istu količinu mlijeka iznosi 10—20 g.

3. svijetlo ne prodire kroz Tetra-Pak ambalažu.

Ima više vrsti papirnate ambalaže. Tetra-Pak ambalaža ne dolazi u mljekare kao polu ili gotov proizvod, već u papirnatim rolama. To je kartonski papir, koji je izvana parafiniran, a iznutra prevučen poluetilenskim slojem. Ambalaža se izrađuje strojem, pa se nakon toga zatvara i smješta u žičane košare.

Da se Tetra-Pak ambalaža provjeri osnovana je Zajednica gradskih mljekara Bern, Lausanne i Genf. Postrojenje za izradu Tetra-Pak ambalaže postavljeno je u mljekari Lausanne. Uvođenjem Tetra-Pak ambalaže povećan je promet mlijeka od 38 na 58%. Troškovi pakovanja u politrenoj Tetra-Pak ambalaži su veći za 2 rappena, jer je postrojenje za izradu te ambalaže skupo. Zasad te troškove ne će snositi potrošači, već pola mljekare, a pola detaljna trgovina.

(Schw. Zentralblatt für Milchwirtschaft 1958).